

FORKUNNNUG VITJAN OG FORKUNNNUGIR MØGULEIKAR

JENS STOLTENBERG BAR EINA HEILA **TJÓÐ** Á SÍNUM HERUM **DAGARNAR** EFTIR VANLUKKULIGA **SORGARLEIKIN** Í OSLO OG **UTØYA** Í FJØRSUMMAR. »**LANDSFAÐIRIN**«, VÓRU TAÐ **MONG**, IÐ RÓPTU **HANN**. ONKUR **SKÝRDI** HANN **BEINLEIÐIS** AT VERA EINA **SUPERHETJU**. SLÍK **EYKNEVNI** VIL NORSKI **FORSÆTISRÁÐHARRIN** IKKI HAVA **SITANDI** Á SÆR. **SOSIALURIN** FER HER AFTUR UM **POLITIKARAN**, TÍ TALAN ER UM **FORKUNNUGA** VITJAN, NÚ HANN ER **HER**, IÐ EISINI **GEVUR** FORKUNNUGAR **MØGULEIKAR**

PORTRETT

Rólant Waag Dam
rolant@sosialurin.fo

Leitar tú eftir »Jens Stoltenberg« á alnetinum, kemur fyrst og fremst ein rúgva av tilfari fram, ið knýtir seg at hóprápinum, Anders Behring Breivik framdi tann 22. juli í fjør. Men tú skalt ikki blaða gjøgnum nógvar síður, áðrenn tað stendur at lesa, hvussu norsk forsætisráðharrin í sínum ungu árum royndi hassj, at hann falsaði prógv og soleiðis leyg seg eldri enn hann var, og at hann tveitti steinar eftir amerikansku sendistovuni í Oslo í samband við eina mótmælisgongu. Søgur, ið Stoltenberg hevur viðgingið í ævisøgum og samrøðum, gjørdar við hann. Soleiðis er skjótt at staðfesta, at maðurin er bert eitt menniskja, ið eins og øll onnur hevur traðkað við síðurnar av meiri enn einaferð.

Illa nokk bórast tíðindini um óhugnaligu ræðuleikarnar í Oslo og Utøya henda fríggjadagin í juli, áðrenn

gitingarnar – og ikki minst illgitingarnar – byrjaðu. Innari svínhundurin, ið býr í okkum øllum, fór at glepsa og goygja. Ikki bara í Noreg, men kring allan knøttin. Sjálvandi eisini í Føroyum. Tað er til ein og hvørja tí tann lætta reaktiónin, men tað er ongantíð tann rætta.

Superhetjan og landsfaðirin

Dagarnar eftir vanlukkudagin í 2011 hevði Stoltenberg funnið fram ófatilig evni til at samskifta við eina heila tjóð. Ikki bara tjóðina sum heild, men við hvønn einstakan norðmann. Hann savnaði fólkið við at tosa við menniskjað, sum býr í okkum øllum, heldur enn at øsa svínhundin.

Professari á lærda háskúlanum í Bergen, Frank Aarebot greiddi nakrar dagar eftir vanlukkuna frá, hvussu fleiri politikarar hesar dagarnar broyttust frá at vera nøkur dyllhøvd, sum hann tók til, til at verða hetjur.

– Stoltenberg er superhetjan. Fólkið hevur tørv á, at landsins leiðarar tosa teirra vegna. Og tá Stoltenberg ger tað

á ein góðan hátt, har hann ikki tosar um hevnd, men um at sýna umsorgan, so nertir hann við okkurt í fólkinum, segði Aarebot millum annað við avísina Fedrelandsvennen.

Aarebot var bara ein av mongum viðmerkjarum, sum róstu Stoltenberg og vístu honum viðurkenning fyri máttan, hann handfór ómetaliga eyma og svára málið uppá. Ein annar var politiski redaktørurin á norska TV2, Stein Kåre Kristiansen. Hann førði fram, at Noreg áðrenn 22. juli hevði ein reyðgrønan forsætisráðharra. Eftir henda dagin fekk Noreg leiðara fyri alla tjóðina. Ein landsfaðir, sum blaðið VG skrivaði.

Slík eyknevni vóru óneyðug, gjørdi Stoltenberg greitt ein lítlan mánað seinni, tá Aftenposten prentaði eina samrøðu við hann.

– Eg haldi, at vit skulu hugsa um tey, hetta snýr seg um. Vit mugu ongantíð, ikki eitt sekund, gloyma, at hetta snýr seg um tey, ið hava latið lív, ið eru hart særð, ið hava upplivað óunnlig ting og øll tey avvarðandi. Hetta snýr seg um

túsundavís av fólki, segði Stoltenberg, sum eisini er róstur fyri ikki at misnýta tokkan, hann vann millum norðmenn, politiskt.

Kaldur og kyniskur

Í eini lýsing av Stoltenberg skrivaði danska Kristeligt Dagblad beinrakið, at tú sum státsmaður kanst bera teg at á ymsar hættir. At vera harður og kontantur er ein máti – og soleiðis eru tað fleiri, ið eisini minnast Stoltenberg.

Eitt nú hevur Hans Kristian Amundsen, táverandi ábyrgdarblaðstjóri á norsku avísini Nordlys, í fleiri oddagreinum skýrt Stoltenberg at vera bæði valdsarrogantan og politiskt kensluleysan. Tað framgongur í ævisøguni »Stoltenberg – mannen og makten« eftir Thor Viksveen.

Stoltenberg er útbúgvinn cand.oecon., tað vil siga innan búskap, hevur altíð stýrt upp á fakta og, sum Politiken skrivaði í ummælinum av áður umrøddu ævisøgu eftir Viksveen, so trívist Stoltenberg best, tá tað eru tøl, ið merkja kjakið.